

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

РАДА АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ПРОТЕСТНА ДІЯЛЬНІСТЬ АДВОКАТА

В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

окремі питання
правозастосування

Factor
PUBLISHING HOUSE

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

РАДА АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ПРОТЕСТНА ДІЯЛЬНІСТЬ АДВОКАТА

В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

**окремі питання
правозастосування**

УДК 343.13
ББК 67.7 (4 Укр)
Я64

Яновська О.

Я64 Протестна діяльність адвоката в кримінальному провадженні (окремі питання правозастосування) / О. Г. Яновська — Х.: Фактор, 2013. — с. 48.

ISBN 978-966-180-576-6

Методичні рекомендації підготовлені доктором юридичних наук, професором кафедри правосуддя Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Головою кваліфікаційної палати КДКА м. Києва - **О. Г. Яновською**

При підготовці методичних рекомендацій були використані матеріали, викладені в таких виданнях як Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. (За заг. ред. В. Гончаренка, В. Нора, М. Шумила). — К.: 2012; Кримінальне провадження. Процесуальні документи захисту: посібник / О. Г. Яновська, Л. Л. Лазебний. - К. : Прецедент, 2013; Адвокатура України: підручник / О. Г. Яновська — К.: Юрінком Інтер, 2013.

УДК 343.13
ББК 67.7 (4 Укр)

ISBN 978-966-180-576-6

© ТОВ «Видавничий будинок «Фактор», 2013

ЗМІСТ

I. КЛОПОТАННЯ	6
II. ЗАЯВА	16
III. ВИМОГА	21
IV. ВІДВІД.....	25
V. ЗАПЕРЕЧЕННЯ (ЗАУВАЖЕННЯ, ПРОТЕСТ)	31
VI. СКАРГА	35

Реформування системи кримінальної юстиції в державі закономірно поставило завдання створення надійного механізму захисту прав і свобод людини, надання необхідної юридичної допомоги. Здійснити ефективний захист прав людини в кримінальному провадженні неможливо без усвідомлення ролі у цьому процесі спеціальних правових інститутів, а саме **адвокатури**, покликаної активно сприяти охороні прав і свобод громадян, зміцненню законності і здійсненню правосуддя.

Запропонована Вашій увазі інформація пов'язана із правами адвоката, реалізуючи які, він сприяє об'єктивізації ведення кримінального процесу, а також охороняє від можливих і захищає від допущених порушень свої права і права свого клієнта (підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, цивільного позивача (відповідача) або свідка). Назва даних методичних рекомендацій обумовлена загальною ідеєю адвокатської активності в кримінальному провадженні. Адже під *протестом* зазвичай розуміють відносно відкриту реакцію на суспільну ситуацію: іноді на підтримку, але найчастіше проти неї. Загальноприйнято розрізняти такі види протесту, як політичний протест (протест, звернений до представників влади, мета якого - зміни політичної ситуації, найчастіше, аж до повної зміни політичного курсу та режиму), соціальний протест (протест, спрямований проти соціальної нерівності, проблем, що існують у суспільстві, як правило, економічного характеру) та культурний протест (протест, викликаний якою-небудь подією у культурному житті, що спричинила естетичне обурення населення). При цьому форми протесту можуть бути ненасильницькими (голосування проти всіх (протестне голосування), мітинг, мовчання, флешмоб, пікет, бойкот, голодування, петиція, марш протесту, страйк і т. ін.) та насильницькі (бунт, перекриття доріг, захоплення адміністративних будівель, повстання, революція).

Ми представляємо Вашій увазі, шановні колеги, такий вид протесту, як *протест процесуальний*, що має на меті відкриту реакцію адвоката на допущені порушення своїх прав і прав свого клієнта. На наш погляд, формами такої протестної діяльності адвоката в кримінальному провадженні можуть бути:

— клопотання

- заява
- вимога
- відвід
- заперечення (зауваження, протест)
- скарга

Кожна з цих форм адвокатської протестної процесуальної діяльності заслуговує на окрему увагу та дослідження. Однак запропоновані Вам методичні рекомендації мають на меті окреслити основні шляхи застосування адвокатом тих чи інших форм протесту в кримінальному провадженні. З великою вдячністю сприймемо Ваші побажання стосовно подальшого детального викладення методичного матеріалу щодо окремих форм протестної активності адвоката в кримінальному процесі України.

I. КЛОПОТАННЯ

Заявлення клопотань — абсолютно природньо і правомірно, проте адвокати неодноразово зіштовхуються з проблемою того, що їх активна діяльність із заявлення клопотань як на досудовому слідстві, так і в суді, викликає роздратування й протидію з боку органів слідства, прокуратури чи суду. Проте важко припустити, що професійний рівень захисту може бути належним, якщо адвокат не вживатиме необхідних дій протягом розслідування, а стане чекати доказів обвинувачення, щоб їх спростувати, не будучи впевненим, що зможе зробити це, а, можливо, і втративши своєю бездіяльністю таку можливість.

Клопотання можна поділити на:

1) клопотання про надання можливості реалізувати прямо передбачене в законі право, при заявленні яких достатньо вказати відповідну норму Кримінального процесуального кодексу (далі – КПК) України. Сюди слід віднести клопотання захисника про надання побачення з підзахисним віч-на-віч, про пред'явлення захисникові матеріалів провадження для ознайомлення та інші клопотання адвоката про надання можливості використати права, зазначені в ст. 42, 46, 56, 58, 61, 62, 63, 66 КПК України. Можливості вибору рішення щодо заявленого клопотання в цих випадках слідчому, прокурору, слідчому судді, суду закон не надає, відмовити в такому клопотанні вони не мають права;

2) клопотання, для обґрунтування яких необхідно послатись на підставу, що сформульована в законі, і вказати обставини, що свідчать про наявність цієї підстави. Наприклад, при заявленні клопотання про відвід слідчого, прокурора, судді слід послатись на норму закону, що надає це право, вказати конкретні підстави для відводу й навести дані, що свідчать про наявність цих підстав. Таке клопотання підлягає задоволенню, якщо фактичні дані підтверджують наявність підстав для відводу;

3) клопотання, що пов'язані зі збиранням нових доказів, наприклад, характеристик, різноманітних довідок, а також клопотань про проведення процесуальних дій, в тому числі про допит додаткових свідків, проведення огляду місця події, залучення експерта та ін.;

4) клопотання, направлені на вирішення кримінального провадження

по суті. Це клопотання про закриття провадження, зміну кваліфікації злочину. У результаті оцінки наявного у справі доказового матеріалу адвокат встановлює обставини, які можуть бути підставою для подібних клопотань.

ЯКИМИ НОРМАМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРАВО АДВОКАТА НА ПОДАННЯ КЛОПОТАНЬ?

Зокрема, це:

- право заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо (п. 12 ч. 3 ст. 42 КПК);
- право потерпілого заявляти клопотання (п. 4 ч. 1 ст. 56 КПК);
- права цивільного позивача (ч. 3 ст. 61 КПК);
- права цивільного відповідача (ч. 3 ст. 62 КПК);
- право свідка заявляти клопотання про внесення до протоколу допиту змін, доповнень і зауважень, про забезпечення безпеки у випадках, передбачених законом (пп. 7, 8 ч. 1 ст. 66 КПК);
- підозрюваний, обвинувачений, потерпілий мають право на звернення до прокурора, слідчого судді або суду з клопотанням, в якому викладаються обставини, що обумовлюють необхідність здійснення кримінального провадження (або окремих процесуальних дій) у більш короткі строки, ніж ті, що передбачені КПК України (ч. 6 ст. 28 КПК);
- сторони кримінального провадження, потерпілий мають право під час судового розгляду подавати клопотання про визнання доказів недопустимими (ч. 3 ст. 89 КПК);
- ініціювання стороною захисту, потерпілим проведення слідчих (розшукових) дій здійснюється шляхом подання слідчому, прокурору відповідних клопотань (ч. 3 ст. 93 КПК);
- за клопотанням учасників процесуальної дії під час досудового розслідування застосування технічних засобів фіксування є обов'язковим (ч. 1 ст. 107 КПК);
- пропущений із поважних причин строк повинен бути поновлений за клопотанням заінтересованої особи ухвалою слідчого судді, суду (ч. 1 ст. 117 КПК);
- суд, ураховуючи майновий стан особи (обвинуваченого, потерпілого), за її клопотанням має право своєю ухвалою зменшити розмір належних до оплати процесуальних витрат чи звільнити від їх оплати повністю або частково, чи відстрочити або розстрочити сплату процесуальних витрат на визначений строк (ч. 1 ст. 119 КПК);

— особа, на яку було накладено грошове стягнення та яка не була присутня під час розгляду цього питання слідчим суддею, судом, має право подати клопотання про скасування ухвали про накладення на неї грошового стягнення (ч. 1 ст. 147 КПК);

— підозрюваний, обвинувачений, їх захисник, законний представник, інший власник або володілець майна, які не були присутні при розгляді питання про арешт майна, мають право заявити клопотання про скасування арешту майна повністю або частково (ч. 1 ст. 174 КПК);

— клопотання підозрюваного, обвинуваченого про зміну запобіжного заходу (ст. 201 КПК);

— сторона кримінального провадження має право звернутися до слідчого судді із клопотанням провести допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні (ст. 225 КПК);

— сторона кримінального провадження має право звернутися із клопотанням провести допит, впізнання у режимі відеоконференції під час досудового розслідування (ст. 232 КПК);

— сторона обвинувачення залучає експерта за наявності підстав для проведення експертизи, у тому числі за клопотанням сторони захисту чи потерпілого (ч. 1 ст. 243 КПК);

— у разі відмови слідчого, прокурора в задоволенні клопотання сторони захисту про залучення експерта особа, що заявила відповідне клопотання, має право звернутися з клопотанням про залучення експерта до слідчого судді (ч. 1 ст. 244 КПК);

— у разі відмови особи добровільно надати біологічні зразки слідчий суддя, суд за клопотанням сторони кримінального провадження, що розглядається в порядку, передбаченому ст. 160-166 КПК, має право зобов'язати слідчого, прокурора, якщо клопотання було подано стороною захисту, здійснити відбирання біологічних зразків примусово (ч. 3 ст. 245 КПК);

— обвинувачений у вчиненні злочину, за який передбачене покарання у виді довічного позбавлення волі, під час підготовчого судового засідання має право заявити клопотання про розгляд кримінального провадження стосовно нього судом присяжних (ч. 2 ст. 384 КПК);

— за клопотанням сторони кримінального провадження суд має право дозволити доступ до відомостей, які були видалені з матеріалів досудового розслідування, що були в розпорядженні сторони обвинувачення (ч. 5 ст. 290 КПК);

— під час судового провадження суд вирішує клопотання учасників судового провадження (про здійснення судового виклику певних осіб до суду для допиту; витребування певних речей чи документів; про обрання, зміну чи скасування заходів забезпечення кримінального

провадження і т. ін.) (ч. 2, 3 ст. 315, ч. 1 ст. 331, ч. 1 ст. 332, ч. 1, 2 ст. 333, ч. 2 ст. 336, ч. 13 ст. 352, 356, 358, ч. 2 ст. 363 КПК);

– у разі невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості потерпілий чи прокурор відповідно мають право звернутися до суду, який затвердив таку угоду, з клопотанням про скасування вироку (ч. 1 ст. 476 КПК);

– ухвалою суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться спеціальна навчально-виховна установа, за наслідками клопотання неповнолітнього, його захисника, неповнолітній може бути достроково звільнений від примусового заходу виховного характеру (ст. 502 КПК);

– питання, які виникають під час та після виконання вироку вирішуються судом за клопотанням засудженого, його захисника, законного представника, органу або установи виконання покарань, а також інших осіб, установ або органів у випадках, встановлених законом. Потерпілий, цивільний позивач, цивільний відповідач та інші особи мають право звертатися до суду з клопотаннями про вирішення питань, які безпосередньо стосуються їх прав, обов'язків чи законних інтересів (ст. 539 КПК).

Клопотання також можуть бути заявлені із деяких інших процесуальних питань.

ЯКИЙ ПОРЯДОК ПОДАННЯ, РОЗГЛЯДУ ТА ВИРІШЕННЯ КЛОПОТАНЬ?

Адвокат має право заявляти клопотання як в усному, так і в письмовому вигляді. Однак представляється доцільним все ж подання клопотань у письмовому вигляді.

Клопотання на стадії досудового розслідування подаються безпосередньо слідчому або прокурору, крім клопотань, що стосуються застосування, зміни чи скасування заходів забезпечення кримінального провадження, клопотань, пов'язаних із проведенням експертних досліджень, та клопотання про проведення допиту свідка, потерпілого в судовому засіданні під час досудового розслідування, які подаються до слідчого судді. Клопотання сторони захисту, потерпілого і його представника чи законного представника про виконання будь-яких процесуальних дій слідчий, прокурор зобов'язані розглянути в строк не більше трьох днів з моменту подання і задовольнити їх за наявності відповідних підстав. Про результати розгляду клопотання повідомляється особа, яка заявила клопотання. Про повну або часткову відмову в задоволенні клопотання виноситься вмотивована постанова,

копія якої вручається особі, яка заявила клопотання, а у разі неможливості вручення з об'єктивних причин - надсилається їй (ст. 220 КПК);

— Клопотання про скасування ухвали про накладення грошового стягнення подається слідчому судді, суду, який виніс ухвалу про накладення грошового стягнення. Особа, яка подала клопотання, а також слідчий, прокурор, за клопотанням якого було накладено грошове стягнення, повідомляються про місце та час розгляду клопотання, проте їх неприбуття не перешкоджає такому розгляду. Слідчий суддя, суд скасовує ухвалу про накладення на особу грошового стягнення за результатами його розгляду в судовому засіданні, якщо буде встановлено, що стягнення накладено безпідставно, а в іншому випадку - відмовляє у задоволенні клопотання. Ухвала слідчого судді, суду за результатами розгляду клопотання про скасування ухвали про накладення грошового стягнення оскарженню не підлягає (ст. 147 КПК).

— Клопотання про скасування арешту майна повністю або частково під час досудового розслідування розглядається слідчим суддею, а під час судового провадження - судом. Арешт майна також може бути скасовано повністю чи частково ухвалою слідчого судді під час досудового розслідування чи суду під час судового провадження за клопотанням підозрюваного, обвинуваченого, їх захисника чи законного представника, іншого власника або володільця майна, якщо вони доведуть, що в подальшому застосуванні цього заходу відпала потреба або арешт накладено необґрунтовано. Клопотання про скасування арешту майна розглядає слідчий суддя, суд не пізніше трьох днів після його надходження до суду. Про час та місце розгляду повідомляється особа, яка заявила клопотання, та особа, за клопотанням якої було арештовано майно (ст. 174 КПК).

— Клопотання про зміну запобіжного заходу, в тому числі про скасування чи зміну додаткових обов'язків, передбачених ч. 5 ст. 194 КПК, чи про зміну способу їх виконання слідчий суддя, суд зобов'язаний розглянути протягом трьох днів з дня його одержання згідно з правилами, передбаченими для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу. Копія клопотання та матеріалів, якими воно обґрунтовується, надається прокурору не пізніше ніж за три години до початку розгляду клопотання. Слідчий суддя, суд має право залишити без розгляду клопотання про зміну запобіжного заходу, подане раніше тридцяти днів з дня постановлення попередньої ухвали про застосування, зміну або відмову у зміні запобіжного заходу, якщо у ньому не зазначені нові обставини, які не розглядалися слідчим суддею, судом (ст. 201 КПК).

— Клопотання про залучення експерта, яке подано у разі відмови слідчого, прокурора в задоволенні клопотання сторони захисту про залучення експерта, розглядається слідчим суддею місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого здійснюється досудове розслідування, не пізніше п'яти днів із дня його надходження до суду. Особа, яка подала клопотання, повідомляється про місце та час його розгляду, проте її неприбуття не перешкоджає розгляду клопотання, крім випадків, коли її участь визнана слідчим суддею обов'язковою. Слідчий суддя, встановивши, що клопотання подано без додержання вимог до його процесуальної форми, повертає його особі, яка його подала, про що постановляє ухвалу. Під час розгляду клопотання слідчий суддя має право за клопотанням учасників розгляду або за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення клопотання. Слідчий суддя за результатами розгляду клопотання має право своєю ухвалою доручити проведення експертизи експертній установі, експерту або експертам, якщо особа, що звернулася з клопотанням, доведе, що: 1) для вирішення питань, що мають істотне значення для кримінального провадження, необхідне залучення експерта, проте сторона обвинувачення не залучила його або на вирішення залученого стороною обвинувачення експерта були поставлені запитання, що не дозволяють дати повний та належний висновок з питань, для з'ясування яких необхідне проведення експертизи, або існують достатні підстави вважати, що залучений стороною обвинувачення експерт внаслідок відсутності у нього необхідних знань, упередженості чи з інших причин надасть або надав неповний чи неправильний висновок; 2) вона не може залучити експерта самостійно через відсутність коштів чи з інших об'єктивних причин. До ухвали слідчого судді про доручення проведення експертизи включаються запитання, поставлені перед експертом особою, яка звернулася з відповідним клопотанням. Слідчий суддя має право не включити до ухвали запитання, поставлені особою, що звернулася з відповідним клопотанням, якщо відповіді на них не стосуються кримінального провадження або не мають значення для судового розгляду, обґрунтувавши таке рішення в ухвалі. При задоволенні клопотання про залучення експерта слідчий суддя у разі необхідності має право за клопотанням особи, що звернулася з клопотанням про залучення експерта, вирішити питання про отримання зразків для експертизи відповідно положень ст. 245 КПК (ст. 244 КПК).

— Клопотання під час судового провадження подаються суду. Клопотання учасників судового провадження розглядаються судом після того, як буде заслухана думка щодо них інших учасників судового

провадження, про що постановляється ухвала. Відмова в задоволенні клопотання не перешкоджає його повторному заявленню з інших підстав (ст. 350 КПК).

— Клопотання про скасування вироку, яким затверджена угода, може бути подано протягом встановлених законом строків давності притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення відповідного кримінального правопорушення. Клопотання про скасування вироку, яким затверджена угода, розглядається в судовому засіданні за участю сторін угоди з повідомленням інших учасників судового провадження. Відсутність інших учасників судового провадження не є перешкодою для судового розгляду. Суд своєю ухвалою скасовує вирок, яким затверджена угода, якщо особа, яка звернулася з відповідним клопотанням, доведе, що засуджений не виконав умови угоди. Наслідком скасування вироку є призначення судового розгляду в загальному порядку або направлення матеріалів провадження для завершення досудового розслідування в загальному порядку, якщо угода була ініційована на стадії досудового розслідування (ст. 476 КПК).

— Клопотання про вирішення питання, пов'язаного із виконанням вироку, вирішуються в порядку, передбаченому ст. 539 КПК. Клопотання (подання) про вирішення питання, пов'язаного із виконанням вироку, подається:

1) до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого засуджений відбуває покарання, - у разі необхідності вирішення питань, передбачених пп. 2-4, 6, 7 (крім клопотання про припинення примусового лікування, яке подається до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого знаходиться установа або заклад, в якому засуджений перебуває на лікуванні), ч. 1 ст. 537 КПК;

2) до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого виконується вирок, - у разі необхідності вирішення питань, передбачених п. 10 (у частині клопотань про заміну покарання відповідно до ч. 3 ст. 57, ч. 1 ст. 58, ч. 1 ст. 62 Кримінального кодексу (далі – КК) України), 11, 13 ч. 1 ст. 537 КПК;

3) до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого проживає засуджений, - у разі необхідності вирішення питань, передбачених п. 5, 8, 9 ч. 1 ст. 537 КПК;

4) до суду, який ухвалив вирок, - у разі необхідності вирішення питань, передбачених пп. 1, 10 (в частині клопотання про заміну покарання відповідно до ч. 5 ст. 53 КК України), 12 (у разі якщо вирішення питання необхідне у зв'язку із здійсненням судового розгляду, воно вирішується судом, який його здійснює), 14 ч. 1 ст. 537, ст. 538

КПК. Клопотання про вирішення питання, пов'язаного із виконанням вироку, розглядається протягом десяти днів з дня його надходження до суду суддею одноособово згідно з правилами судового розгляду, передбаченими ст. 318 – 380 КПК, з урахуванням положень цього розділу. У судові засідання викликаються засуджений, його захисник, законний представник, прокурор. Про час та місце розгляду клопотання повідомляються орган або установа виконання покарань, що відає виконанням покарання або здійснює контроль за поведінкою засудженого; лікарська комісія, що надала висновок стосовно питань застосування до засудженого примусового лікування або його припинення, у випадку розгляду відповідних питань; спостережна комісія, служба у справах дітей, якщо розглядається погоджене з ними клопотання; цивільний позивач і цивільний відповідач, якщо питання стосується виконання вироку в частині цивільного позову, інші особи у разі необхідності. Неприбуття в судові засідання осіб, які були належним чином повідомлені про місце та час розгляду клопотання, не перешкоджає проведенню судового розгляду, крім випадків, коли їх участь визнана судом обов'язковою або особа повідомила про поважні причини неприбуття. За наслідками розгляду клопотання суд постановляє ухвалу, яка може бути оскаржена в апеляційному порядку.

У будь-якому разі заявлення клопотань адвокатом свідчить, зокрема, про наявність якихось порушень, прогалин, спрощень, допущених у ході слідства чи судового розгляду, у зв'язку з чим наведені адвокатом аргументи вимагають ретельної перевірки і оцінки прокурором, судом. Відхилення клопотань, спрямованих на збирання доказів, може потягти за собою суттєве обмеження прав і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, а також тяганину в судочинстві, є одним із джерел судових помилок. Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) вважає, що принцип процесуальної рівності сторін, один із елементів більш широкої концепції справедливого судового розгляду, вимагає, щоб кожній стороні надавалась розумна можливість представляти свою позицію за таких обставин, які не ставлять цю сторону в суттєво невігідне становище відносно протилежної сторони (див. рішення у справі «Кресс проти Франції», пп. 72 та 74). Обвинувачений повинен мати можливість організувати захист належним чином та без обмежень щодо можливості використати всі важливі аргументи захисту перед судом і таким чином вплинути на результат провадження (див. справа «Майзіт проти Росії» («Mayzit v. Russia»), рішення від 20 січня 2005 року, п. 78).

Слідчому СВ Іванківського РУ ГУ МВС
України в Київській області
Теребовлі С.К.
адвоката Рушайло С.М.
(свідоцтво про право на заняття
адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.,
поштовий індекс, адреса, телефон)
захисника Ремешкова Т.Д.

КЛОПОТАННЯ
про ознайомлення з матеріалами кримінального
провадження

На підставі договору про надання правової допомоги № 34/13 від 03.03.2013 р. на здійснення захисту підозрюваного Ремешкова Трофима Дмитровича мене було залучено як захисника у кримінальному провадженні № 00/000/00, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань 02.03.2013 р.

На підставі викладеного вище та керуючись п. 14 ч. 1 ст. 42, ч. 5, 6 ст. 46, ч. 2 ст. 221 КПК України, —

прошу:

1. Надати мені для ознайомлення матеріали кримінального провадження № 00/000/00, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 02.03.2013 р.

2. Надіслати до СІЗО № 3 повідомлення про залучення мене до участі у кримінальному провадженні як захисника з метою забезпечення безперешкодної реалізації права підозрюваного Ремешкова Т.Д. на побачення із захисником без обмеження їх кількості та тривалості.

Додатки:

1) копія свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.

2) Ордер № 34/13 від 03.03.2013 р.

03 березня 2013 р.

Адвокат Рушайло С.М. (підпис)

Чечельницький районний суд Вінницької області
адвоката Рушайло С.М.
(свідоцтво про право на заняття
адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.),
захисника обвинуваченого за ч.1 ст.309 КК України Опришко В.В.

КЛОПОТАННЯ про визнання доказу недопустимим

У Чечельницькому районному суді Вінницької області здійснюється судовий розгляд кримінального провадження № 00/000/00, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 27.03.2013 р., щодо обвинуваченого за ч.1 ст.309 КК України Опришко В.В.

Опришко В.В. не визнав винним себе у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст.309 КК України і пояснив, що він не зберігав у власному будинку особливо небезпечний наркотичний засіб -канабіс. Він взагалі не знає, що це таке. Вважає, що наркотичний засіб (коноплю) йому підкинули працівники міліції. 27.03.2013 р. до нього в будинок спочатку зайшло два працівника міліції, один з яких – дільничий інспектор Дружко П.П., а другого він не знає. Побачивши їх у веранді будинку, він пішов у будинок виключити електроплитку. Коли повернувся, працівники міліції дістали у веранді біля колеса велосипеда якийсь пакет, поставили його на стілець і вийшли з будинку. До будинку зайшов сусід Рубанюк Т.Т., якому Дружко П.П. показав цей пакет і запитав, даючи понюхати, що в цьому пакеті. Через деякий час працівники міліції повернулися з двома понятими Трасюком О.Л. та Осипчук О.О., з якими оглядали вказаний пакет та вилучили його.

Вказана слідча дія буда проведена із грубим порушенням кримінального процесуального законодавства, а її результати не можуть бути використані як докази відповідно до Конституції України та КПК України. Зокрема, дільничим інспектором Дружко П.П. було проведено обшук за відсутності на те вмотивованої ухвали слідчого судді, відносно не внесеного до ЄРДР кримінального провадження.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст. 46, 86, п.1 ч.2 ст.87, 89, 223, 233, 234 КПК України, –

ПРОШУ:

Вважати проведений 27.03.2013 р. обшук в квартирі Опришко В.В. незаконним, а його результати недопустимими доказами, що не підлягають дослідженню під час судового розгляду.

Додаток:

1. Копія протоколу обшуку від 27.03.2013 р.
2. Ордер № 34/13 від 20.11.2013 р.
3. Копія свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000

29 листопада 2013 р.

Адвокат Рушайло С.М. (підпис)

II. ЗАЯВА

Заява як процесуальна форма протесту може бути використана адвокатом для висловлення незгоди з певним діями чи рішеннями, що здійснюються чи приймаються посадовими особами та органами в кримінальному провадженні, а також з метою надання інформації уповноваженим органам щодо неправомірних дій та рішень, пов'язаних із процесуальною активністю адвокатів.

ЯКИМИ НОРМАМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРАВО АДВОКАТА НА ПОДАННЯ ЗАЯВ?

право на подання заяви про кримінальне правопорушення (право потерпілого та відповідно його представника на негайне прийняття та реєстрацію заяви про кримінальне правопорушення (ч.2 ст. 56 КПК);

право адвоката на подання заяви щодо здійснення злочинів, передбачених ст. 398, 399, 400 КК України;

потерпілий має право подати до слідчого, прокурора, іншої службової особи органу, уповноваженого на початок досудового розслідування, заяву про вчинення кримінального правопорушення протягом строку давності притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення певного кримінального правопорушення (ст. 478 КПК);

якщо під час будь-якого судового засідання особа заявляє про застосування до неї насильства під час затримання або тримання в уповноваженому органі державної влади, державній установі (орган державної влади, державна установа, яким законом надано право здійснювати тримання під вартою осіб), слідчий суддя зобов'язаний зафіксувати таку заяву або прийняти від особи письмову заяву (ч. 6 ст. 206 КПК);

особи, у присутності яких здійснюється обшук, при проведенні цієї слідчої (розшукової) дії мають право робити заяви, що підлягають занесенню до протоколу обшуку (ч. 8 ст. 236 КПК);

особи, у присутності яких здійснюється огляд, при проведенні цієї слідчої (розшукової) дії мають право робити заяви, що підлягають занесенню до протоколу огляду (ч. 4 ст. 237 КПК);

суд має право за заявою учасника кримінального провадження чи іншої заінтересованої особи виправити допущені в судовому рішенні цього суду описки, очевидні арифметичні помилки незалежно від того, набрало судове рішення законної сили чи ні (ч. 1 ст. 379 КПК);

якщо судове рішення є незрозумілим, суд, який його ухвалив, за заявою учасника судового провадження чи органу виконання судового рішення ухвалою роз'яснює своє рішення, не змінюючи при цьому його зміст (ч. 1 ст. 380 КПК);

втрачені матеріали кримінального провадження можуть бути відновлені за заявою учасника судового провадження (ст. 525 КПК);

право на подання заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України (ст. 446 КПК) та про перегляд за нововиявленими обставинами (ст. 460 КПК).

*Борзнянський районний суд Чернігівської області
адвоката Рушайло С.М.
(свідоцтво про право на заняття
адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.,)
в інтересах Сущенко С.С.,
обвинуваченого за ч.2 ст.307, ч.1 ст.309 КК України*

**ЗАЯВА
щодо захисту прав людини**

До Борзнянського районного суду надійшло кримінальне провадження з обвинувальним актом відносно Сущенко С.С. щодо вчинення ним кримінального правопорушення, передбаченого ч.2 ст.307, ч.1 ст.309 КК України.

Оскільки Сущенко С.С. є наркозалежним і потребує медичної допомоги, а сам вирішити дане питання не має можливості, оскільки відносно нього обрано запобіжний захід тримання під вартою, та керуючись ч.6 ст.206 КПК України, –

ПРОШУ:

1. Провести огляд Сущенко С.С. лікарем-наркологом і в разі необхідності надати йому відповідну медичну допомогу.

2. Провести перевірку щодо можливості застосування до Сущенко С.С. насильства під час утримання в уповноваженому державному органі, оскільки в нього на обличчі наявний синець.

Додатки:

Ордер № 035/13 від 20.03.2013 р.

Копія свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.

15 грудня 2012 р.

Адвокат Рушайло С.М. (підпис)

*Голосіївське РВВС МВС України в м. Києві
Савченко Лариси Іванівни,
що мешкає за адресою (поштовий індекс, адреса, телефон)
Хомича Олександра Михайловича,
що мешкає за адресою(поштовий індекс, адреса, телефон)*

ЗАЯВА про кримінальне правопорушення

З 22.02.2002 р. ми, Савченко Л. І. та Хомич О. М., займаючись підприємницькою діяльністю (свідоцтво про реєстрацію № 111 від 22.02.2002 р. та № 222 від 22.02.2002 р.), орендуємо торговельну площу у торговельному центрі «Олімпійський», що знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська, 72 (договір оренди № 11 від 01.01.2003 р., магазин «Флеш»).

У вказаному магазині з 01.01.2008 р. працюють на посадах продавців гр. Курильська Тетяна Вікторівна (патент № 12 від 12.02.2006 р.), Давиденко Віктор Миколайович (патент № 13 від 13.03.2006 р.).

Нами як приватними підприємцями здійснюється роздрібна торгівля промисловими товарами, а саме чоловічим верхнім одягом, чоловічими костюмами, сорочками, краватками і т. ін. Впродовж 6 місяців загальний виторг складав в середньому 32333 грн. Однак, в останні 3 місяці різко знизився обсяг продажів продукції, що реалізується в нашому магазині.

Незважаючи на постійне значне зниження роздрібних цін, проведення акційних продажів, заохочення покупців можливістю отримання дисконтних карток (знижка 10%) та подарунків, обсяги реалізації товару були мінімальними. Крім того, ми постійно отримували зауваження та скарги від клієнтів, в тому числі постійних, на занадто високі ціни на товар, представлений у магазині.

02 грудня 2012 р. гр. Іванов С.С., зайшовши до магазину «Флеш», здійснив покупку чоловічої дублянки чорного кольору, чоловічого костюму-двійки чорного кольору, сорочки білого кольору та краватки. Загалом покупець сплатив продавцям у магазині 3000 грн. Продавцем Курильською Т. В. була видана візитка нашого магазину (не товарний чек!), на якій продавцем від руки була записана сума покупки та зазначений розмір знижки (5%) при здійсненні майбутніх покупок.

При цьому вказаний товар був внесений до книги товарообігу за зовсім іншими цінами. Так, на дублянку була встановлена роздрібна ціна 1000 грн., чоловічий костюм – 300 грн., сорочка – 100 грн. Краватка повинна була бути надана як подарунок покупцеві за 1 грн. Таким чином, продавцями встановлена роздрібна ціна була завищена на 1600 грн. Даний факт свідчить про вчинення продавцями злочинних дій, що передбачені ч. 1 ст. 225 КК України, а саме здійснення умисного обраховування та іншого обману покупців у значних розмірах під час реалізації товарів.

Факти неодноразового, систематичного завищення продавцями Курильською Т. В. та Давиденком В. М. встановлених роздрібних цін підтверджуються заявою покупців: Івановим С. С., Петоровим С. С., Кручеником Т. Т., поясненнями продавця Курильською Т. В. та Давиденком В. М., аналізом статистики

обсягу реалізації товарів за період з 03.03.2012 р. по 03.06.2012 р.

Подібні дії продавців завдали нам значну майнову шкоду у розмірі 20000 грн., що складається, в тому числі, і з неотриманих доходів, які не були одержані нами в зв'язку із різким падінням товарообігу в магазині, спричиненим невинуватим, незаконним та неузгодженим підвищенням продавцями роздрібних цін. У той самий час, ми змушені сплачувати в повному обсязі орендну плату, податки та обов'язкові збори, сплачувати заробітну плату зазначеним продавцям.

Викладені факти дозволяють зробити висновок про вчинення гр. Курильською Т. В. та Давиденко В. М. злочинних дій, передбачених ч. 2 ст.192 КК України, що полягали у заподіянні значної майнової шкоди шляхом обману та зловживанням довірою за попередньою змовою групою осіб.

Крім того, ситуація, що склалась, призвела до значного погіршення матеріального стану наших сімей. Адже у Савченко Л. І. перебувають на утриманні неповнолітні діти 2 та 6 років, а у Хомича О. М. — діти 7 та 15 років. Конфліктні відносини, відмова продавців відшкодувати заподіяні збитки викликала у нас стан глибокого психологічного стресу, що, в свою чергу, потягло розлад здоров'я та загострення хронічних захворювань. Ми були змушені витратити свій час та кошти на отримання юридичних консультацій з метою захисту своїх прав та законних інтересів.

Ураховуючи вищевикладене та керуючись ст.ст. 55, 61, 214 КПК України, —

ПРОСИМО:

Розпочати досудове розслідування щодо гр. Курильської Т. В. та Давиденка В. М. за ознаками злочинів, передбачених ч. 2 ст. 192, ч. 1 ст. 225 КК України;
Залучити Савченко Л. І. та Хомича О. М. як потерпілих та цивільних позивачів у цьому кримінальному провадженні.

Додатки:

Копія свідоцтва про реєстрацію.
Копія договору оренди.
Копії патентів.
Копія візитки.
Копія книги товарообігу.
Заяви покупців.
Пояснення продавців.
Статистичний звіт.
Цивільний позов.

06 грудня 2012 р.

Хоменко О. М. (підпис)

Савич Л. І. (підпис)

III. ВИМОГА

Адвокат зобов'язаний використовувати всі засоби захисту прав та законних інтересів свого клієнта, передбачені КПК України та іншими законами України, з метою забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, цивільного позивача (відповідача) або свідка, та для з'ясування обставин, які можуть підтвердити правову позицію, обрану в кримінальному провадженні.

ЯКИМИ НОРМАМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРАВО АДВОКАТА НА ЗАЯВЛЕННЯ ВИМОГ?

право вимагати перевірки обґрунтованості затримання (п. 6 ч. 3 ст. 42 КПК);

право вимагати відкриття матеріалів згідно зі ст. 290 КПК (п. 14 ч. 3 ст. 42 КПК);

право вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердилися (п. 17 ч. 3 ст. 42 КПК);

право вимагати виклику і допиту свідків захисту на тих самих умовах, що й свідків обвинувачення (п. 1 ч. 4 ст. 42 КПК).

Загалом, керуючись ст. 8, 9 КПК, адвокат має право вимагати здійснення кримінального провадження з додержанням принципу верховенства права, вимагати від суду, слідчого судді, прокурора, керівника органу досудового розслідування, слідчого, інших службових осіб органів державної влади неухильного додержання вимог Конституції України, КПК України, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вимог інших актів законодавства, практики Європейського суду з прав людини. Крім того, адвокат має право вимагати у випадках, коли положення КПК України не регулюють або неоднозначно регулюють питання кримінального провадження,

застосування загальних засад кримінального провадження, визначених ч. 1 ст. 7 КПК.

ЯКІ ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ПРАВО АДВОКАТА НА ЗАЯВЛЕННЯ ВИМОГ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ?

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх службові особи зобов'язані виконувати законні вимоги захисника (ч. 7 ст. 46 КПК).

Орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їх посадові та службові особи, керівники підприємств, установ, організацій, громадських об'єднань, яким направлено адвокатський запит, зобов'язані не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту надати адвокату відповідну інформацію, копії документів, крім інформації з обмеженим доступом і копій документів, у яких міститься інформація з обмеженим доступом (ст. 24 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»).

Неправомірна відмова в наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, на адвокатський запит, запит кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, її палати або члена відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», тягне адміністративну відповідальність, передбачену ст. 212-3 КпАП України.

Кримінальна відповідальність за вчинення в будь-якій формі перешкод до здійснення правомірної діяльності захисника чи представника особи з надання правової допомоги або порушення встановлених законом гарантій їх діяльності та професійної таємниці. Як кваліфікований склад цього злочину норма вказує на вчинення цих дій службовою особою з використанням свого службового становища (ст. 397 КК України).

ПП «Кривземстрой»
(поштовий індекс, адреса, телефон)

АДВОКАТСЬКИЙ ЗАПИТ
(в порядку ст. 24 Закону України
«Про адвокатуру та адвокатську діяльність»)

У зв'язку із наданням правової допомоги Лученко П.П., керуючись ст.ст. 20, 23, 24 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», прошу надати інформацію щодо нарахованої заробітної плати вищезазначеного громадянина за період з 01.01.2013 р. по 01.06.2013 р.

Зазначену інформацію прошу надіслати в строк до 20.09.2013 р. за адресою: 02088, м. Київ, вул. Леніна, 33, адвокату Рушайло С.М.

Прошу взяти до уваги, що однією з гарантій адвокатської діяльності є заборона перешкоджати її здійсненню (п. 1 ст. 23 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»), порушення якої містить ознаки злочину проти правосуддя та тягне кримінальну відповідальність, встановлену ст. 397 Кримінального кодексу України (Втручання в діяльність захисника чи представника особи), — до трьох років позбавлення волі. Неправомірна відмова в наданні інформації, несвоєчасне або неповне надання інформації, надання інформації, що не відповідає дійсності, на запит адвоката, тягне за собою накладення штрафу в розмірі від двадцяти п'яти до п'ятдесяти неоподатковуваних розмірів доходів громадян згідно зі ст. 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Додатки:

1. Ордер № 71/13 від 18.08.2013 р.
2. Копія свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000

З повагою,
Адвокат Рушайло С.М. (підпис)
29 серпня 2013 р.

Адвокатський запит підтримую Лученко П.П. (підпис)

Начальнику Ізолятора тимчасового тримання
ГУ МВС України в м. Києві
Суворому О. О.
Адвоката Ковалю О. Г.
(свідоцтво про право на заняття
адвокатською діяльністю № 000 від 04.01.2002 р.,
поштовий індекс, адреса, телефон),
захисника Кондратюка Ігоря Миколайовича

ВИМОГА про звільнення підозрюваного

29.11.2012 р. мого підзахисного, Кондратюка І. М., було затримано за підозрою у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України, та поміщено до Ізолятора тимчасового тримання ГУ МВС України в м. Києві. Станом на 11 год. 30 хв. 03 грудня 2012 р. мій підзахисний перебуває в ІТТ уже понад встановлений ч. 1 ст. 211 КПК строк затримання, оскільки ухвали слідчого судді чи суду про обрання щодо Кондратюка І.М. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою на цей момент не постановлено. Згідно з вимогами норми ч. 3 ст. 20 Закону України «Про попереднє ув'язнення»: «начальник установи попереднього ув'язнення зобов'язаний негайно звільнити з-під варти підозрюваного, обвинуваченого, стосовно якого на день закінчення строку дії ухвали слідчого судді, суду про тримання під вартою або закінчення строку тримання під вартою, встановленого Кримінальним процесуальним кодексом України, не надійшла ухвала слідчого судді, суду про продовження такого строку». З огляду на те, що ці вимоги Закону не були виконані та на підставі ч. 7 ст. 46, ст. 50, ч. 2 ст. 211 КПК України,

вимагаю:

Негайно звільнити Кондратюка І. М. з-під варти.

Додатки:

Ордер № 062/12 від 30.11.2012 р., копія договору №15/2012 про надання правової допомоги.

Копія свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 000 від 15.06.1994 р.

03 грудня 2012 р.

Адвокат О. Г. Коваль (підпис)

IV. ВІДВІД

Обвинувачений має право розраховувати на суд безсторонній та справедливий, на правий суд, який виносить вирок за законом та совістю. Інакше захист стає ілюзорним та неефективним, здійснення правосуддя ускладнюється. Відповідно до усталеної практики ЄСПЛ існування безсторонності повинно визначатися на підставі суб'єктивного критерію, в контексті якого слід урахувувати особисті переконання та поведінку певного судді, що означає необхідність встановити, чи мав суддя у певній справі будь-яку особисту зацікавленість або упереженість, а також на підставі об'єктивного критерію, в контексті якого необхідно встановити, чи забезпечував суд і, серед інших аспектів, його склад, достатні гарантії, аби виключити будь-які обґрунтовані сумніви щодо його безсторонності (див. рішення у справі «П'єрсак проти Бельгії» від 1 жовтня 1982 р.). Таким чином, у кожній конкретній справі слід вирішувати, чи мають стосунки, що розглядаються, таку природу та ступінь, що свідчать про небезсторонність суду. У контексті суб'єктивного критерію особиста безсторонність судді презюмується, доки не доведено протилежного. Порушення суб'єктивного критерію було констатовано ЄСПЛ зазвичай у справах, де суддя давав коментарі щодо свого ставлення до підсудного чи щодо причетності підсудного до вчинення злочину (зокрема, в одній зі справ суддя до розгляду справи по суті дав коментарі щодо того, буде особу засуджено чи частково виправдано, не допускаючи цим самим можливості повного виправдання). У контексті об'єктивного критерію окремо від поведінки суддів слід визначити, чи існували переконливі факти, які могли б викликати сумніви щодо їх безсторонності. Вимога неупередженості стосується не лише слідчих суддів та суддів, але й інших учасників кримінального провадження, яким може бути заявлений відвід, зокрема: прокурора, слідчого, захисника, представника, спеціаліста, перекладача, експерта, секретаря судового засідання.

ЯКИМИ МОЖУТЬ БУТИ ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДВОДУ?

1. Обставини, що виключають участь слідчого судді, судді або присяжного в кримінальному провадженні:

1) якщо він є заявником, потерпілим, цивільним позивачем, цивільним відповідачем, близьким родичем чи членом сім'ї слідчого, прокурора, підозрюваного, обвинуваченого, заявника, потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача;

2) якщо він брав участь у цьому провадженні як свідок, експерт, спеціаліст, перекладач, слідчий, прокурор, захисник або представник;

3) якщо він особисто, його близькі родичі чи члени його сім'ї заінтересовані в результатах провадження;

4) за наявності інших обставин, які викликають сумнів у його неупередженості;

5) у випадку порушення встановленого ч. 3 ст. 35 КПК порядку визначення слідчого судді, судді для розгляду справи;

6) у складі суду, що здійснює судове провадження, є особи, які є родичами між собою;

7) суддя, який бере участь у кримінальному провадженні, вже брав у цьому ж провадженні участь під час досудового розслідування або в інших судових інстанціях.

2. Підстави для відводу прокурора, слідчого:

1) якщо він є заявником, потерпілим, цивільним позивачем, цивільним відповідачем, членом сім'ї або близьким родичем сторони, заявника, потерпілого, цивільного позивача або цивільного відповідача;

2) якщо він брав участь у цьому ж провадженні як слідчий суддя, суддя, захисник або представник, свідок, експерт, спеціаліст, перекладач;

3) якщо він особисто, його близькі родичі чи члени його сім'ї заінтересовані в результатах кримінального провадження або існують інші обставини, які викликають обґрунтовані сумніви в його неупередженості.

3. Підстави для відводу захисника, представника:

1) захисником, представником не має права бути особа, яка брала участь у цьому ж кримінальному провадженні як слідчий суддя, суддя, присяжний, прокурор, слідчий, потерпілий, цивільний позивач, цивільний відповідач, експерт, спеціаліст, перекладач;

2) якщо особа у цьому провадженні надає або раніше надавала правову допомогу особі, інтереси якої суперечать інтересам особи, яка звернулася з проханням про надання правової допомоги;

3) зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю (зупинення дії свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю або його анулювання) в порядку, передбаченому законом;

4) якщо особа є близьким родичем або членом сім'ї слідчого, прокурора, потерпілого або будь-кого із складу суду.

4. Підстави для відводу спеціаліста, перекладача, експерта, секретаря судового засідання:

1) якщо він є заявником, потерпілим, цивільним позивачем, цивільним відповідачем, членом сім'ї або близьким родичем сторони, заявника, потерпілого, цивільного позивача або цивільного відповідача;

2) якщо він брав участь у цьому ж провадженні як слідчий суддя, суддя, захисник або представник, свідок;

3) якщо він особисто, його близькі родичі чи члени його сім'ї заінтересовані в результатах кримінального провадження або існують інші обставини, які викликають обґрунтовані сумніви в його неупередженості;

4) спеціаліст, експерт не має права брати участі в кримінальному провадженні, якщо він проводив ревізію, перевірку тощо, матеріали яких використовуються у цьому провадженні.

ЯКИЙ ПОРЯДОК ЗАЯВЛЕННЯ ТА ВИРІШЕННЯ ВІДВОДІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ?

За наявності підстав, передбачених ст. 75-79 КПК, слідчий суддя, суддя, присяжний, прокурор, слідчий, захисник, представник, експерт, спеціаліст, перекладач, секретар судового засідання зобов'язані заявити самовідвід. За цими ж підставами їм може бути заявлено відвід особами, які беруть участь у кримінальному провадженні.

Заяви про відвід можуть бути заявлені як під час досудового розслідування, так і під час судового провадження. Заяви про відвід під час досудового розслідування подаються одразу після встановлення підстав для такого відводу. Заяви про відвід під час судового провадження подаються до початку судового розгляду. Подання заяви про відвід після початку судового розгляду допускається лише у випадках, якщо підстава для відводу стала відома після початку судового розгляду. Відвід повинен бути вмотивованим.

У разі заявлення відводу слідчому судді або судді, який здійснює судові провадження одноособово, його розглядає інший суддя цього ж суду, визначений у порядку, встановленому ч. 3 ст. 35 КПК. У разі

заявлення відводу одному, кільком або всім суддям, які здійснюють судове провадження колегіально, його розглядає цей же склад суду. Усі інші відводи під час досудового розслідування розглядає слідчий суддя, а під час судового провадження - суд, який його здійснює.

У разі задоволення заяви про відвід (самовідвід) слідчого судді кримінальне провадження передається на розгляд іншому слідчому судді. У разі задоволення заяви про відвід (самовідвід) судді, який здійснює судове провадження одноособово, справа розглядається в тому самому суді іншим суддею. У разі задоволення заяви про відвід (самовідвід) одного чи кількох суддів із складу суду або всього складу суду, якщо справа розглядається колегією суддів, справа розглядається в тому самому суді тим самим кількісним складом колегії суддів без участі відведених суддів із заміною останніх іншими суддями або іншим складом суддів.

У разі задоволення відводу слідчого, прокурора у кримінальному провадженні повинні бути невідкладно призначені відповідно інший слідчий - керівником органу досудового розслідування або інший прокурор - керівником органу прокуратури. У разі задоволення відводу експерта, спеціаліста або перекладача до кримінального провадження повинні бути залучені інші учасники у строк, визначений слідчим суддею, судом. У разі задоволення відводу захисника, представника слідчий суддя, суд роз'яснює підозрюваному, обвинуваченому, потерпілому, цивільному позивачу, цивільному відповідачу його право запросити іншого захисника, представника та надає йому для цього під час досудового розслідування не менше двадцяти чотирьох годин, а під час судового провадження - не менше сімдесяти двох годин. Якщо підозрюваний, обвинувачений у кримінальному провадженні, коли залучення захисника є обов'язковим, протягом цього часу не запросить іншого захисника, слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд самостійно залучають захисника в порядку, передбаченому ст. 49 КПК.

Новоукраїнський районний суд Кіровоградської області
адвоката Рушайло С.М.
(свідоцтво про право на заняття
адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.),
представника потерпілого Жмутенко О.О.
у кримінальному провадженні № 00/000/00

ЗАЯВА про відвід судді

17 квітня 2013 року до Новоукраїнського районного суду надійшла скарга Жмутенко О.О. на постанову слідчого прокуратури Вільшанського району Кіровоградської області Тупельняк І. І. про закриття кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42012120230000008 від 11 грудня 2012 року, за ознаками злочину передбаченого ч. 3 ст. 364 КК України, у зв'язку з відсутністю в діях інспектора відділення ДАІ Новоукраїнського РВ УМВС України в Кіровоградській області Троянського Д. І. складу кримінального правопорушення, передбаченого ч. 3 ст. 364 КК України.

За результатами автоматичного розподілу матеріали скарги були передані слідчому судді Осадчук В.П. 17 квітня 2013 року. Однак цей суддя приймав участь у розгляді справи про адміністративне правопорушення відносно Жмутенка О.О. за ст. 124 КУпАП, по факту ДТП, яке мало місце 17 жовтня 2011 року, та висловив свою думку щодо винуватості Жмутенко О.О. у вчиненні адміністративного правопорушення, про що свідчить постанова від 06 квітня 2012 року.

Відповідно до п.4 ч. 1 ст. 75 КПК України, слідчий суддя, за наявності інших обставин, які викликають сумнів у його неупередженості, не має права брати участь у кримінальному провадженні.

Враховуючи викладене та керуючись ст. ст. 3, 35, 75, 76, 80, 81, 82 КПК України, —

ЗАЯВЛЯЮ:

Відвід головуючому судді Осадчук В.П.

Додаток:

Копія постанови від 06 квітня 2012 року

Ордер № 035/13 від 20.03.2013 р.

Копія свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.

20 квітня 2013 р. Адвокат Рушайло С.М. (підпис)

Прокурору Дарницького району м. Києва
адвоката Петренка П. П.
(свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю
№ 000 від 04.06.2001 р., поштовий індекс, адреса, телефон),
захисника Савченкова С. В.,
підозрюваного за ч. 1 ст. 121 КК України

ЗАЯВА про відвід слідчого

Слідчим Дарницького РВ Чкаловим С. М. було повідомлено Савченкова С. В. про підозру у вчиненні злочину передбаченого ч. 2 ст. 121 КК України.

З повідомлення про підозру вбачається, що Савченков С. В. 04.12.2012 р., перебуваючи на вул. Сагайдачного, 14 в м. Києві, маючи умисел на нанесення тілесних ушкоджень, будучи в стані алкогольного сп'яніння, наніс 5 ударів кулаком в область голови та грудей потерпілому Чубику В.В., що спричинили йому розлад здоров'я та не були небезпечними на момент заподіяння.

Своїєї вини Савченков С. В. не визнає.

Нами було заявлено клопотання про проведення трасологічної експертизи, а також слідчого експерименту в умовах, що максимально наближені до тих, які мали місце 04.12.2012 р. Однак слідчий Дарницького РВ Чкалов С. М. безпідставно відмовив у проведенні згаданих слідчих (розшукових) дій.

Я вважаю, що слідчий діє упереджено, а досудове розслідування ведеться необ'єктивно та неповно. Водночас, підозрюваному відомі факти, що слідчий перебуває у дружніх стосунках з потерпілим Чубиком В. В. Це можуть підтвердити такі особи: Іванишин В. С. (поштовий індекс, адреса, телефон), Кобиляко Ф. В. (поштовий індекс, адреса, телефон).

Усе вищевикладене викликає обґрунтовані сумніви в неупередженості слідчого, який веде провадження, та вказує на його можливу зацікавленість у результатах розслідування.

Ураховуючи викладене вище та керуючись ст.ст. 46, 77 КПК України, я заявляю відвід слідчому Дарницького РВ УМВС України у м. Києві Чкалову С. М.

12.12.2012 р.

Адвокат Петренко П. П. (підпис)

V. ЗАПЕРЕЧЕННЯ (ЗАУВАЖЕННЯ, ПРОТЕСТ)

Заперечення виступають однією із найяскравіших форм протестної діяльності адвоката в кримінальному провадженні. Процесуальна форма заявлення та, найчастіше, і вирішення заперечень КПК України не визначена. Тож заперечення можуть заявлятися як в усній, так і в письмовій формі. Одним із різновидів заперечень можна вважати зауваження, порядок подання та розгляду яких прямо передбачений у кримінальному процесуальному законодавстві. Також КПК України передбачає можливість заявлення сторонами протесту щодо поставленого запитання під час проведення допиту в ході судового розгляду.

ЯКИМИ НОРМАМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРАВО АДВОКАТА НА ПОДАННЯ ЗАПЕРЕЧЕНЬ ТА ЗАУВАЖЕНЬ?

право під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу (п. 10 ч. 3 ст. 42, п. 4 ч. 2 ст. 56 КПК);

- право ознайомлюватися з журналом судового засідання та технічним записом судового процесу, які йому зобов'язані надати уповноважені працівники суду, і подавати щодо них свої зауваження (п. 5 ч. 4 ст. 42 КПК);

- право подавати на апеляційні та касаційні скарги заперечення (п. 6 ч. 4 ст. 42, 402, 431 КПК);

зауваження і доповнення зазначаються у протоколі процесуальної дії (ч. 5 ст. 104 КПК);

під час проведення слідчої (розшукової) дії, що здійснюється за клопотанням сторони захисту, потерпілого, присутні особи, що її ініціювали, мають право ставити питання, висловлювати свої пропозиції, зауваження та заперечення щодо порядку проведення відповідної слідчої (розшукової) дії, які заносяться до протоколу (ч. 6 ст. 223 КПК);

у разі, якщо сторона кримінального провадження чи потерпілий заперечує проти здійснення дистанційного досудового розслідування, слідчий, прокурор, слідчий суддя може прийняти рішення про його здійснення лише вмотивованою постановою (ухвалою), обґрунтувавши в ній прийняте рішення. Рішення про здійснення дистанційного досудового розслідування, в якому дистанційно перебуватиме підозрюваний, не може бути прийняте, якщо він проти цього заперечує (ч. 2 ст. 232 КПК);

закриття кримінального провадження або ухвалення вироку з підстави, передбаченої п. 1 ч. 2 ст. 284 КПК, не допускається, якщо підозрюваний, обвинувачений проти цього заперечує. У цьому разі кримінальне провадження продовжується в загальному порядку, передбаченому цим Кодексом (ч. 7 ст. 284 КПК);

у разі якщо підозрюваний чи обвинувачений, щодо якого передбачене звільнення від кримінальної відповідальності, заперечує проти цього, досудове розслідування та судове провадження проводяться в повному обсязі в загальному порядку (ч. 3 ст. 285 КПК);

— у разі якщо сторона кримінального провадження чи потерпілий заперечує проти здійснення дистанційного судового провадження, суд може ухвалити рішення про його здійснення лише вмотивованою ухвалою, обґрунтувавши в ній прийняте рішення. Суд не має права прийняти рішення про здійснення дистанційного судового провадження, в якому поза межами приміщення суду перебуває обвинувачений, якщо він проти цього заперечує (ч. 2 ст. 336 КПК);

— під час допиту свідка сторонами кримінального провадження головуючий за протестом сторони має право зняти питання, що не стосуються суті кримінального провадження (ч. 8 ст. 352 КПК);

— перед постановленням відповідної ухвали суд зобов'язаний з'ясувати наявність заперечень сторін кримінального провадження проти проведення допиту свідка в умовах, що унеможливають його ідентифікацію, і в разі їх обґрунтованості відмовити у проведенні допиту свідка в порядку, визначеному ч. 9 ст. 352 КПК;

— після проголошення вироку головуючий роз'яснює обвинуваченому, захиснику, його законному представнику, потерпілому, його представнику право ознайомитися із журналом судового засідання і подати на нього письмові зауваження (ч. 3 ст. 376 КПК).

*Новгород-Сіверський районний суд Чернігівської області
(поштовий індекс, адреса)
адвоката Рушайло С.М.
(свідоцтво про право на заняття
адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.),
захисника Опанасенко Л.Л.,
обвинуваченого за ч. 1 ст. 122 КК України
у кримінальному провадженні № 00/000/00*

ЗАПЕРЕЧЕННЯ проти дій головуючого судді

Новгород-Сіверським районним судом Чернігівської області розглядається кримінальне провадження за обвинуваченням Опанасенка Л.Л. за ч. 1 ст. 122 КК, тобто умисне нанесення тілесних ушкоджень середньої тяжкості.

Під час судового засідання 13.01.2013 р. головуюча у справі, Кочура О.О., висловилася, що їй у цій справі все зрозуміло, що якщо вона раніше і сумнівалася у винуватості Опанасенко Л.Л., у злочині, який йому інкримінується, то після роз'яснення експерта вже не сумнівається.

Таке висловлювання головуючої свідчить про її упередженість – суддя вважає особу винною ще до видалення до нарадчої кімнати для проголошення рішення у справі, відкрито про це висловлюється.

У зв'язку з наведеним та керуючись п. 10 ч. 3 ст. 42, ст. 46 КПК України, —

ПРОШУ:

Прийняти до уваги мої заперечення щодо дій головуючої по справі Кочури О.О.

Приєднати до матеріалів кримінального провадження це заперечення та занести його до журналу судового засідання.

13 січня 2013 р.

Адвокат Рушайло С.М. (підпис)

*Деснянський районний суд м. Києва
Судді Іванову В. В.
адвоката Петренка П. П.
(свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № 000
від 04.06.2001 р.,
поштовий індекс, адреса, телефон),
в інтересах Сарнави А. В.
у кримінальному провадженні № 00/000/00*

ЗАУВАЖЕННЯ на журнал судового засідання

10.12.2012 р. Деснянський районний суд міста Києва розглянув кримінальне провадження за обвинуваченням Сарнави А. В. у скоєнні злочину, передбаченого ч.1 ст. 222 КК України.

Під час ознайомлення журналом судового засідання, який вівся під час розгляду провадження, мною виявлено в ньому ряд неточностей і у зв'язку з цим вважаю за необхідне подати на нього зауваження:

— на восьмій сторінці журналу судового засідання зазначено, що з 11.30 до 11.50 провадився допит свідка Луценко В. М. в частині того, що він бачив, як Сарнава А. В. підписував кредитний договір (т. 2 а. 34). Водночас, технічний запис судового засідання свідчить про те, що свідок Луценко В. М. допитувався протягом не 20 хвилин, а 2 години 20 хвилин, в проміжок між 11.30 та 13.50.

Цей факт є важливим, адже свідчить про виснажливий характер допиту.

На підставі викладеного й відповідно до ч.4 ст. 46, ч.3 ст.376 КПК України,
прошу:

посвідчити правильність поданих мною зауважень на журнал судового засідання та приєднати їх до матеріалів кримінального провадження.

22 листопада 2012 р.

Адвокат Петренко П.П. (підпис)

VI. СКАРГА

Скарга – це звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, об'єднань громадян, підприємств, посадових осіб. Аналізуючи суть скарг, не можна не помітити, що скарги – це завжди звертання з приводу вже допущеного порушення прав чи законних інтересів (на відміну від клопотань, що можуть бути спрямовані на запобігання такому порушенню). Відповідно до ст. 55 Конституції України кожному гарантується судовий захист його прав та свобод і можливість оскаржити до суду рішення, дії та бездіяльність органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань та посадових осіб. Стаття 24 КПК також гарантує кожному право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора, слідчого в порядку, передбаченому цим Кодексом. Порівнянно із іншими процедурами судовий порядок розгляду скарг забезпечує більшу об'єктивність, більш широкі можливості зацікавлених осіб у відстоюванні своїх інтересів, більшу авторитетність та обов'язковість прийнятого за результатами розгляду скарги рішення.

ЯКИМИ НОРМАМИ ПЕРЕДБАЧЕНО ПРАВО АДВОКАТА НА ПОДАННЯ СКАРГ?

право оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді, суду в порядку, передбаченому КПК України (п. 16 ч. 3 ст. 42, п. 7 ч. 1 ст. 56 КПК);

право оскаржувати в установленому КПК України порядку судові рішення та ініціювати їх перегляд (п. 6 ч. 4 ст. 42, п. 7 ч. 3 ст. 56 КПК).

ЯКІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПОРЯДКИ ОСКАРЖЕННЯ ПЕРЕДБАЧЕНІ КПК УКРАЇНИ?

1. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого або прокурора. Перелік видів рішень, дій та бездіяльності слідчого та прокурора,

що можуть бути оскаржені до слідчого судді на стадії досудового розслідування, є вичерпним та визначений ст. 303 КПК. Скарги на інші рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора не розглядаються під час досудового розслідування і можуть бути предметом розгляду під час підготовчого провадження у суді.

Скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора, передбачені ч.1 ст. 303 КПК, можуть бути подані особою протягом десяти днів з моменту прийняття рішення, вчинення дії або бездіяльності. Після надходження скарги до слідчого судді він має прийняти одне з наступних рішень:

1) винести ухвалу про призначення судового розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого та прокурора у визначений ч. 2 ст. 306 КПК строк;

2) винести ухвалу про повернення скарги скаржнику на підставі ч. 2 ст. 304 КПК;

3) винести ухвалу про відмову у відкритті провадження відповідно до ч. 4 ст. 304 КПК. При цьому слідчий суддя виносить ухвалу про повернення скарги скаржнику у наступних випадках:

1) скаргу подала особа, яка не має права подавати скаргу;

2) скарга не підлягає розгляду у цьому суді;

3) скарга подана після закінчення строку, передбаченого ч.1 ст. 304 КПК, і особа, яка її подала, не порушує питання про поновлення цього строку або слідчий суддя за заявою особи не знайде підстав для його поновлення. Слідчий суддя виносить ухвалу про відмову у відкритті провадження, лише якщо скарга подана на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, прокурора, яке не підлягає оскарженню.

Законом визначено два можливі строки для розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність під час досудового розслідування:

1) не пізніше 72 годин з моменту надходження відповідної скарги;

2) не пізніше п'яти днів з моменту надходження скарги на рішення про закриття кримінального провадження.

Ухвала слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність під час досудового розслідування може бути про:

1) скасування рішення слідчого чи прокурора. Визнання слідчим суддею рішення, дії чи бездіяльності слідчого, прокурора незаконним тягне втрату таким рішенням юридичної сили та виникнення обов'язку посадової особи усунути припущене порушення;

2) зобов'язання припинити або вчинити певну дію. Одночасно із визнанням рішення, дії чи бездіяльності слідчого, прокурора незаконним або необґрунтованим в ухвалі слідчий суддя може зазначити про

те, що він зобов'язує посадову особу усунути припущене порушення, визначивши яку саме дію необхідно припинити чи вчинити;

3) відмову у задоволенні скарги.

2. Оскарження до вищестоящого прокурора недотримання розумних строків слідчим, прокурором. Скарги на недотримання розумних строків слідчим, прокурором подаються прокуророві, який здійснює процесуальне керівництво у відповідному кримінальному провадженні та має право вимагати від слідчих органів усунення порушень законодавства, що були припущені під час досудового розслідування.

Вищестоящий прокурор зобов'язаний розглянути скаргу протягом трьох днів з моменту її подання. Вищестоящий прокурор у разі наявності підстав для задоволення поданої скарги зобов'язаний надати відповідному прокурору обов'язкові для виконання вказівки щодо строків вчинення певних процесуальних дій або прийняття процесуальних рішень. Якщо прокурор визнає скаргу обґрунтованою, він повинен задовольнити вимоги скажника: скасувати незаконну постанову слідчого; дати вказівку слідчому щодо проведення певних процесуальних дій, спрямованих на усунення порушень прав і законних інтересів скажника, що були припущені внаслідок недотримання розумних строків під час досудового розслідування. При виявленні фактів порушення кримінального процесуального законодавства в ході досудового розслідування прокурор має право вимагати усунення допущених порушень, направивши копію постанови про задоволення скарги у відповідний слідчий орган. Керівник органу досудового розслідування має у зв'язку із скаргою вжити необхідні заходи для ліквідації несприятливих наслідків дій (бездіяльності) слідчого, включаючи відміну його незаконних і необґрунтованих рішень, надання вказівок у кримінальному провадженні, усунення слідчого від подальшого здійснення розслідування. Прокурор, виявивши в результаті перевірки дані, що вказують на ознаки кримінальних правопорушень в діях посадових осіб, мотивованою постановою направляє матеріали до відповідного слідчого органу, керуючись положеннями ст. 216 КПК, для вирішення питання про здійснення кримінального провадження. Також відповідно до ст. 36 КПК прокурор уповноважений ініціювати перед керівником органу досудового розслідування питання про відсторонення слідчого від проведення досудового розслідування та призначення іншого слідчого за наявності підстав, передбачених законом, для його відводу, або у випадку неефективного досудового розслідування.

3. Оскарження ухвал слідчого судді. Як визначено у ст. 5 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, кожен має право на перегляд рішення у його справі судовою інстанцією вищого рівня. Відповідно до ст. 14 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» учасники судового процесу та інші особи у випадках і порядку, встановлених процесуальним законом, мають право на апеляційне та касаційне оскарження судового рішення, а також на перегляд справи Верховним Судом України.

КПК України визначає вичерпний перелік рішень слідчого судді, що можуть бути оскаржені в апеляційному порядку під час досудового розслідування (ст. 309 КПК). Також можуть бути оскаржені в апеляційному порядку ухвали слідчого судді, постановлені за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора:

- 1) ухвала про відмову у задоволенні скарги на постанову про закриття кримінального провадження (ч. 3 ст. 307 КПК);
- 2) ухвала про повернення скарги (ч. 6 ст. 304 КПК);
- 3) ухвала про відмову у відкритті провадження за скаргою на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора (ч. 6 ст. 304 КПК). Крім зазначених вище ухвал, інші ухвали, постановлені слідчими суддями під час досудового провадження, а також постановлені судами під час судового провадження в суді першої інстанції до ухвалення судових рішень, передбачених ч.1 ст.309 КПК, окремому оскарженню не підлягають.

Апеляційна скарга на ухвали слідчого судді подається безпосередньо до суду апеляційної інстанції. Апеляційна скарга може бути подана протягом п'яти днів з дня її оголошення. Водночас в п. 2 Інформаційного листа Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 21.11.2012 р. № 10-1717/0/4-12 «Про деякі питання порядку здійснення судового провадження з перегляду судових рішень у суді апеляційної інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» зазначається: судам слід урахувати, що у ч. 3 ст. 395 КПК визначено особливі випадки обчислення строків апеляційного оскарження, перебіг яких починається з дня отримання особою копії судового рішення:

- 1) якщо ухвалу суду або слідчого судді було постановлено без виклику особи, яка її оскаржує;
- 2) якщо вирок було ухвалено без виклику особи, яка його оскаржує, в порядку, передбаченому для розгляду обвинувального акта у спрощеному провадженні (ст. 382 КПК);

3) з моменту вручення копії судового рішення особі, яка перебуває під вартою.

Відповідно до ст. 532 КПК ухвала слідчого судді набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги, встановленого КПК України, якщо таку скаргу не було подано. Ухвали слідчого судді, які не можуть бути оскаржені, набирають законної сили з моменту оголошення. У разі подання апеляційної скарги судові рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після прийняття рішення судом апеляційної інстанції. Подання апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді зупиняє набрання нею законної сили, але не зупиняє її виконання, крім випадків, встановлених КПК України, наприклад, у випадку оскарження рішення щодо видачі (екстрадиції) особи (ч. 6 ст. 591 КПК).

Отримавши апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді, суддя-доповідач невідкладно витребує від суду першої інстанції відповідні матеріали та не пізніше ніж за день повідомляє особу, яка її подала, прокурора та інших заінтересованих осіб про час, дату і місце апеляційного розгляду. Апеляційна скарга на ухвалу слідчого судді розглядається не пізніше ніж через три дні після її надходження до суду апеляційної інстанції. Порядок апеляційного розгляду за поданою апеляційною скаргою на ухвалу слідчого судді має відповідати вимогам ст. 405 — 406 КПК. У суді апеляційної інстанції діють загальні правила судового розгляду із врахуванням особливостей, передбачених главою 31 КПК.

За наслідками апеляційного розгляду за скаргою на ухвали слідчого судді суд апеляційної інстанції має право:

1) залишити ухвалу без змін;

2) скасувати ухвалу і постановити нову ухвалу (ст. 407 КПК). Підстави для скасування або зміни ухвали слідчого судді - це сукупність достовірних даних, що вказують на незаконність, необґрунтованість чи невмотивованість судового рішення. До таких підстав відносяться підстави, визначені в ст. 409 КПК. При встановленні кількох підстав для скасування ухвали слідчого судді суд апеляційної інстанції повинен вказати у своїй ухвалі на усі такі підстави.

Згідно з ч.4 ст. 424 КПК ухвала слідчого судді після її перегляду в апеляційному порядку, а також ухвала суду апеляційної інстанції за результатами розгляду апеляційної скарги на таку ухвалу оскарженню в касаційному порядку не підлягають. Водночас, ухвала суду апеляційної інстанції за результатами розгляду скарги на ухвалу слідчого судді про видачу або про відмову у видачі особи (екстрадицію), згідно ч.7 ст. 591 КПК може бути оскаржена в касаційному порядку. Така скарга може

бути подана лише прокурором. Після закінчення апеляційного провадження матеріали кримінального провадження не пізніш як у триденний строк, направляються до суду першої інстанції.

4. Судові провадження з перегляду судових рішень в кримінальному судочинстві. Статтею 129 Конституції України забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішення суду визначено як одна із основних засад судочинства. Апеляційне провадження є додатковою гарантією справедливості рішення, прийнятого місцевим судом. Судова практика ЄСПЛ також стоїть на позиції необхідності забезпечення особі можливостей реалізації права на перегляд судового рішення. Так, в рішенні ЄСПЛ у справі «Галстян проти Вірменії» також зазначається, що «...будь-які обмеження, що містяться в національному праві стосовно права на перегляд, повинні за аналогією з правом на доступ до суду, закріпленим у пункті 1 статті 6 Конвенції, ставити перед собою законну мету і не порушувати саму сутність цього права...» (п.125).

Кримінальне процесуальне законодавство України передбачає такі види судових проваджень з перегляду судових рішень в кримінальному судочинстві: провадження в суді апеляційної інстанції (глава 31 КПК); провадження в суді касаційної інстанції (глава 32 КПК); провадження у Верховному Суді України (глава 33 КПК); провадження за нововиявленими обставинами (глава 34 КПК).

Слідчому судді Буцацького районного суду
Тернопільської області
адвоката Рушайло С.М.
(свідоцтво про право на заняття
адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.,
представника потерпілої Сіренко С.О.
(поштовий індекс, адреса, телефон)

СКАРГА на бездіяльність слідчого

23.01.2013р. о 08 год. неподалік житлового будинку гр. Сіренко С.О., що в с. Медведівці Буцацького району, гр. Паливода Р.Р. та Рубенко Л.Д. нанесли їй удари в різні ділянки тіла. Потерпілою була подана відповідна заява до Буцацького РВ УМВСУ району Тернопільської області 24.01.2013 р.

Проте у внесенні відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та проведенні досудового розслідування за фактом скоєння злочину прокурором Буцацького району Тернопільської області було відмовлено. Працівники міліції Буцацького РВ УМВСУ не вживають жодних заходів для дослідження всіх обставин даного кримінального правопорушення, навмисно затягують розслідування та залякують свідків.

На підставі викладеного й у відповідності до ст.ст. 214, п.1 ч.1 ст. 303, ст. 307 КПК України, —

ПРОШУ:

1. Зобов'язати прокурора Буцацького району Тернопільської області внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та провести досудове розслідування по факту скоєння гр. Паливода Р.Р. та Рубенко Л.Д. хуліганських дій відносно гр. Сіренко С.О.

Додатки:

Ордер № 096/13 від 01.02.2013 р.

Копія свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000

Копія заяви.

30 січня 2013 р. Адвокат Рушайло С.М. (підпис)

Апеляційний суд Закарпатської області
адвоката Рушайло С.М.
(свідоцтво про право на заняття
адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000 р.),
захисника Семеняки А. А.,
підозрюваного за ч.2 ст. 286 КК України
у кримінальному провадженні № 00/000/00

АПЕЛЯЦІЙНА СКАРГА **на ухвалу про обрання запобіжного заходу** **у вигляді тримання під вартою**

Органом досудового слідства Семеняка А.А. підозрюється в тому, що 03.03.2013 року о 14:50 годині, керуюючи сідловим тягачем марки «DAF 95 XF 480» транзитний номерний знак ВВ 2334 ВВ, рухався автодорогою «М - 06», сполученням «Київ-Чоп» в напрямку м.Ужгород. Проїжджаючи ділянку дороги «Київ-Чоп» (777 км. + 800 метрів), поблизу повороту на с. Старе Давидково Мукачівського району, не забезпечив безпеку дорожнього руху, порушив вимоги пп. 1.3, 1.4, 1.5, 10.1, 11.2 та 11.3 Правил дорожнього руху України, не врахував дорожню обстановку, в результаті чого не впорався з керуванням транспортного засобу, допустив його виїзд на смугу зустрічного руху, де допустив зіткнення з автомобілем марки «ВАЗ 2107», реєстраційний номер ВА 3456 ВК під керуванням Міщенко О.О. У результаті дорожньо-транспортної пригоди водій автомобіля «ВАЗ 2107» - Міщенко О.О. госпіталізований в реанімаційне відділення Мукачівської ЦРЛ; пасажир автомобіля «ВАЗ 2107» - неповнолітня Міщенко Б.О. госпіталізована в реанімаційне відділення Мукачівської ЦРЛ; пасажир автомобіля «ВАЗ 2107» - Міщенко Р.Л., госпіталізована в травматологічне відділення Мукачівської ЦРЛ.

Ухвалою слідчого судді Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 05.03.2013 року щодо Семеняки А.А. було обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Слідчий суддя ухвалу мотивував тим, що Семеняка А.А. обгрунтовано підозрюється у вчиненні тяжкого злочину, за який можливе призначення покарання на строк від 5 до 10 років, діяння Семеняки А.А. спричинило тілесні ушкодження. З цих підстав вважає, що Семеняка А.А., перебуваючи на волі, може переховуватися від органу досудового розслідування, незаконно впливати на свідків у цьому кримінальному провадженні та вчиняти інші кримінальні правопорушення, а застосування інших більш м'яких запобіжних заходів може бути недостатнім для запобігання ризикам, передбаченим ст. 177 КПК України.

Водночас, вважаємо, що посилення прокурора на те, що Семеняка А.А. намагатиметься вплинути на свідків та ухилитися від слідства і суду є припущеннями, які об'єктивними даними не підтвержені. Семеняка А.А. повністю визнає свою вину, дає докладні покази щодо обставин події, має намір відшкодувати збитки потерпілим. Крім того, слідчим суддею не достатньо враховано, що підозрюваний є несудимим, одружений, має постійне місце проживання та утриманців, займається суспільно корисною працею.

На підставі викладеного, керуючись ст. 183, п. 2 ч. 1 ст. 309, ч. 3 ст. 392, 393, п. 4 ч. 1 ст. 407 КПК України, –

ПРОШУ:

Ухвалу слідчого судді Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 05.03.2013 року про обрання Семеняці А.А. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - скасувати, а відносно Семеняки А.А. обрати запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання.

Додаток:

1. Копія ухвали від 05.03.2013р.
2. Ордер № 39/13 від 06.03.2013 р.
3. Копія свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № 1009 від 23.10.2000

08 березня 2013 р.

Адвокат Рушайло С.М. (підпис)

Олександра Яновська

**ПРОТЕСТНА ДІЯЛЬНІСТЬ АДВОКАТА
В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ
(ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ)**

Редактор *В. Козіна*
Дизайн обкладинки *К. Корчемака*
Коректори *О. Мірошниченко*
Набір *К. В'юнник*
Комп'ютерна верстка *Н. Строкова*

Підписано до друку 20.09.2013. Формат 60x84^{1/16}. Умов. друк. арк. 2,79.
Друк офсетний. Тираж 10000 прим. Зам. № 7405

Видавничий будинок «Фактор»,
вул. Сумська, 106а, Харків, 61002.
Тел.: (057) 714-37-28, 714-37-29.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої
справи до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
від 15.04.2011 р., серія ДК № 4047.

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом
у друкарні «Фактор-Друк»,
вул. Саратовська, 51, Харків, 61030.
Тел.: (057) 717-51-85, 717-53-55.

ISBN 978-966-180-576-6

© ТОВ «Видавничий будинок «Фактор», 2013

